

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5P/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620200419
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2020:8620200419.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom JUDr. Ivom Paradam v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého B. X., nar. XX.X.XXXX, bytom pri otcovi, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko Svidník, dieťa rodičov V. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX K. A. XX, právne zastúpeného JUDr. Ivom Babjakom, advokátom, Sov. hrdinov 200/33, 089 01 Svidník a M. A., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX, XXX XX C., H. T., o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému, takto

rozhodol:

I. Z v e r u j e maloletého B. X. do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého B. X. v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti, ktoré je povinná platiť k rukám otca vždy do 15. dňa v mesiaci pod následkom výkonu rozhodnutia vopred.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa podaným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 2.3.2020 domáhal proti matke zverenia maloletého do svojej osobnej starostlivosti a zároveň navrhol, aby matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého v minimálnom rozsahu od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletého ako s družkou žil od roku 2010 do roku 2013 v meste Třebíč v Českej republike. Počas ich vzťahu sa im narodil v roku 2012 maloletý syn B. a v roku 2013 maloletý syn R.. Otec je od roku 1994 ženatý s manželkou M., rod. K.. V roku XXXX, keď mal maloletý 5 mesiacov, so súhlasom matky odišiel s maloletým do Anglicka k svojej manželke, kde spolu žili do februára 2020. Začiatkom februára 2020 sa vrátil s manželkou a s maloletým synom do K. A., kde

mu jeho rodičia uvoľnili rodinný dom s. č. XX, kde spolu bývajú. Matka maloletého žije s maloletým synom R. v C.. Podľa jeho informácií má už ďalšieho maloletého syna s ktorým býva v azylovom dome. Maloletého B. vychovával otec od piatich mesiacov spolu so svojou manželkou M.. Maloletý B. má k jeho manželke veľmi dobrý vzťah a ona sa o neho stará ako o vlastného syna. Na Slovensku chcú zostať. Keďže matka maloletého B. sa s maloletým nestretla od piatich mesiacov, je len samozrejmé, že sa medzi nimi nevytvoril žiadny citový vzťah. Maloletý za svoju matku skôr považuje otcovu manželku M.. Otec sa so svojou manželkou dokáže postarať o maloletého.

3. Matka k návrhu otca prostredníctvom dožiadaného súdu - Okresného súdu v Třebíči, ČR v protokole o vykonaní dôkazov pred dožiadaným súdom dňa 24.8.2020 uviedla, že pokiaľ ide o výsluch otca a svedkyne M. Gažiovej, teda manželky otca na pojednávaní dňa 17.7.2020, tak s tým nesúhlasí, udávajú tam nepravdivé veci, nie je pravda, že otec maloletého v čase 2010 až 2013 žil s matkou v C., nie je pravda, že otec maloletého má syna v opatere od 5 mesiacov, nie je pravda, že otec vycestoval s maloletým do Anglicka s jej súhlasom. V tom čase žila v Anglicku s otcom maloletého jeho matka. Manželka otca maloletého prišla za ním asi až po roku a on sa k nej vrátil a maloletého si zobrali keď mal necelé tri roky. Od tej doby ho nevidela. Otec si maloletého bral pravidelne na jeden, alebo dva dni a jedného dňa ho matke nevrátil. Matka maloletého potom nejaký čas navštevovala v škole. Všetko čo uvádza otec maloletého a jeho manželka nie je pravda. Nie je pravda, aby matka maloletého zanechala v Anglicku nejaký dlh. Pokiaľ ide o správu opatrovníka zo dňa 17.7.2020, tak v tej je tiež uvedené, že si maloletého vzali v ôsmich mesiacoch, ale to nie je pravda. Vzali si ho v necelých troch rokoch. Nie je pravda, že o maloletého sa stará manželka otca už odmalička. Bytové pomery matky sú v súčasnej dobe také, že býva na súkromnej ubytovni v C., kde má k dispozícii jednu miestnosť. Bývajú tam matka maloletého a jej dve maloleté deti R. A. a V. A.. Otcom maloletého R. je V. X. a otcom maloletého V. je pán K.. Obidve maloleté deti jej boli zverené do starostlivosti Okresným súdom v Třebíči. Otec maloletého R. nemá určené žiadne výživné a otec maloletého V. má určené výživné v sume 1 000 Kč mesačne. Otec maloletého V. platí výživné pravidelne a nemá na ňom žiaden dlh. Matka maloletého nepracuje. Je na rodičovskej dovolenke s maloletým Matějom. Poberá rodičovský príspevok v sume 10 000 Kč mesačne a bude ho poberať niekedy do roku 2022. Ďalej poberá prídavky na deti v sume 610 Kč na maloletého R. a 500 Kč na maloletého V.. Ďalej poberá dávky v hmotnej núdzi v sume 563 Kč na príspevok na živobytie a 4 500 Kč na doplatok na bývanie. Celkové náklady na bývanie sú 10 600 Kč vrátane energií a ďalších poplatkov. Nemá žiadne sporenie ani pre seba, ani deťom. Neplatí žiadne poistenie a nemá telefón na paušál. Má iba tri vyživovacie povinnosti, a to na maloletého B., R. a V.. Na maloletého B. neplatí žiadne výživné, nemá ho nijak stanovené. Momentálne prebieha na Okresnom súdu v Třebíči konanie o určenie výživného na maloletého R.. Nemá žiadne zvýšené náklady. Deti majú bežné potreby. Matka maloletého a ani jej maloleté deti sa na nič neliečia. Má podanú žiadosť o mestský byt, ktorá by sa mala prejednávať v septembri 2020. Zmluvu na ubytovni má zatiaľ na dobu neurčitú. Nemá auto a ani žiaden iný majetok. S maloletým B. je v kontakte cez messenger, ale zdá sa jej, že jej neodpovedá on. Maloletý bol pri matke dňa 3.8.2020, kedy bol súd ohľadne maloletého R.. Otec maloletého ho hneď odviezol späť na Slovensko. Matka si myslí, že má s maloletým normálny vzťah, rozumel im dobre, aj keď hovorili česky keď pri nej bol. Dostal od nej niekoľko darčiekov - na narodeniny a podobne. Maloletý mal plnú tašku a bol za darčekom rád. Matke sa nezdalo, že by maloletý u otca strádal. Pýtala sa ho, či chce

3

5P/22/2020

ostať u nej, ale nič na to nepovedal. Matka si myslí, že tam niečo bude. Keď spolu volajú cez skype je vidno, že odpovedá váhavo. Manželka otca maloletého ho môže ovplyvňovať proti nej. Chcela by, aby súd zveril maloletého do jej starostlivosti.

4. Opatrovník poukázal na svoju správu zo dňa 17.7.2020 a vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému navrhol zohľadniť názor maloletého dieťaťa.

5. Súd vykonal dokazovanie rodným listom maloletého, správou opatrovníka zo dňa 17.7.2020, výsluchmi rodičov, svedkyne M. X. a maloletého.

6. Podľa § 36 ods. 1 prvá a druhá veta zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloletého dieťa do osobnej starostlivosti.

7. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

8. Podľa § 38 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

9. Podľa § 62 ods. 1 až 3 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima Súd zveril maloletých do osobnej starostlivosti matky, keď zobral do úvahy jej osobnú starostlivosť o nich a zaviazal otca plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, pretože v súčasnosti nie je známy jeho príjem. na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

10. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva minimálny rozsah výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu, ktorú musí mať dieťa zabezpečenú vždy. V súčasnosti podľa zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov činí 30 % výšky životného minima na zaopatrené nepĺnoleté dieťa a nezaopatrené dieťa sumu 29,42 eura.

11. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnenú potrebu oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

4

5P/22/2020

12. Podľa § 215 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

13. Zo správy opatrovníka zo dňa 17.7.2020 je zrejmé, že rodina žije v dvojpodlažnom rodinnom dome v obci K. A.. K dispozícii majú celé vrchné podlažie. Časť domu už prešla rekonštrukciou, časť je v stave prestavby. Nachádza sa tu obývacia izba, kuchyňa, dve izby, kúpeľňa a WC. V dome je zavedená elektrická energia, obecná voda. Kúrenie je realizované kotlom na drevo. Maloletý B. má svoju izbu, kde sú umiestnené poschodové postele a kde má vytvorený priestor na hranie, učenie i trávenie voľného času. Domácnosť je zariadená funkčným nábytkom a spotrebičmi, udržiavaná v čistote a poriadku. Pri dome sa nachádza dvor, kde rodina chová sliepky, kačky, zajace a pestuje zeleninu. Maloletý B. ukončil druhý ročník Základnej školy v K. W.. Pri nástupe mal problémy so slovenským jazykom - s čítaním a písaním, čo sa však snažia vylepšiť. V jednej z izieb má elektronický klavír, na ktorom veľmi rád hrá. Zdravotný stav maloletého je dobrý. Prekonal bežné detské choroby. Na Slovensku je maloletý prihlásený v zdravotnej poisťovni UNION a má zazmluvnenú detskú pediatričku MUDr. Máriu Štochmaľovú. V. X. a M. X. sú nezamestnaní. Od 19.5.2020 sú vedení v evidencii nezamestnaných na ÚPSVaR Bardejov, pracovisku Svidník. Otec maloletého pri vykonanom pohovore uviedol, že on a jeho manželka M. žili niekoľko rokov v Anglicku. Spoločne majú troch, už dospelých synov: V. X., nar. XX.X.XXXX, M. X., nar. XX.X.XXXX a V. X., nar. XX.X.XXXX. Na Slovensko sa s maloletým B. - bez dospelých synov, vrátili asi pred pol rokom. V roku 2011 sa otec zoznámil s M. A., nar. XX.X.XXXX. Odišiel od manželky M.. Zo spoločného vzťahu s M. sa im v roku 2012 narodil maloletý B. a v roku 2013 maloletý R.. Otec maloletého sa neskôr vrátil k svojej manželke. Keď mal maloletý B. 8. mesiacov, zobral ho do svojej výchovy spolu so svojou manželkou M., ktorá ho vychovávala ako svoje dieťa. Maloletý R. ostal v starostlivosti matky M. A.. Matka sa o maloletého B. údajne nezaujímalá. Ohľadom výživného uzavreli dohodu, že na maloleté deti nebudú platiť výživné a každý sa postará o jedno dieťa. Neskôr nastali problémy, matka maloletých detí uviedla na polícii v Anglicku, že otec uniesol maloletého B.. Súd v Anglicku ponechal maloletého B. v opatere otca. Jeho biologická matka sa s nim mala právo kontaktovať 3-krát do týždňa. Neskôr - asi pred dvoma, tromi rokmi - matku maloletého B. spolu s maloletým R. odviezol z Anglicka do Českej republiky, kde od vtedy žijú, podľa jeho vedomosti, v azylovom dome pre matky s deťmi. V Anglicku, údajne, zanechala nesplatený dlh, a preto sa zdržiava v Českej republike. Všetky dokumenty ohľadom tejto skutočnosti sú u právneho zástupcu otca. Otec navrhuje zveriť maloletého do jeho osobnej starostlivosti, na podanom návrhu trvá aj naďalej. V čase návštevy v rodine bol prítomný i maloletý Sebastian. S maloletým sa opatrovník rozprával bez prítomnosti otca a jeho manželky, s prihliadnutím k jeho veku, rozumovej i rečovej vyspelosti. Uviedol, že na Slovensku sa mu páči, ale rád by sa vrátil do Anglicka. Chce žiť u ocka a „mamky“ (otcovu manželku M. oslovuje

maloletý mamka). „Mamka“ sa o neho stará. Chodí do školy v K. W.. Počas koronakrízy mal vyučovanie cez internet. Jeho mama býva v Českej republike aj s jeho bratom R.. Je s ňou v telefonickom kontakte, ale nechcel by tam ísť bývať. Našiel si tu kamarátov, chodí sa bicyklovať, voziť sa na štvorkolke, alebo len tak chodia vonku. Už si obľúbil aj slovenské jedlá, napr. halušky so syrom a slaninkou, rezne a zemiaky. Má rád aj polievku. Chýba mu jedlo, ktoré jedol v Anglicku - pizzu a hamburgery. Na základe uvedených skutočností opatrovník konštatoval, že otec má pre maloleté dieťa

5

5P/22/2020

vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť. Doposiaľ neboli zistené nedostatky v starostlivosti o maloletého.

14. Z výsluchu maloletého na pojednávaní dňa 16.10.2020 súd zistil, že maloletý je žiakom 3. ročníka Základnej školy v K. W.. Rád chodí do školy a má tam aj veľa kamarátov. S otcom je doma rád. Býva spolu s otcom v dome. Majú doma sliepky, kačky. Zvieratká má veľmi rád. Mama chová sliepky. Maloletý volá otcovu ženu mama, lebo ju aj za svoju mamu považuje. Maloletý so svojou pravou mamou bol na ubytovni, lebo ona tam býva. S mamou sa tam stretol, porozprávali sa, ale potom odišiel. Keď bol vtedy pri mame kúpila mu autička, farbičky do školy. Keď bol pri mame v Čechách, kde sa stretol so svojim mladším bratom, tak to bolo pekné, ale radšej by chcel zostať tu pri svojom otcovi a jeho žene. Má tu aj dvoch dobrých kamarátov. Ako už povedal, chce ostať doma pri svojom otcovi a jeho žene. V telefonickom kontakte teraz so svojou pravou mamou nie je. Maloletý vedel aj dobre po anglicky, ale už aj niečo zabudol, lebo teraz je už tu a učí sa po slovensky. Aj keby sa vrátil do Anglicka, tak by zase vedel po anglicky. Nevie, či sa ešte niekedy s otcom a jeho ženou vrátia do Anglicka.

15. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že rodičia maloletého nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Z výsluchu otca na pojednávaní dňa 17.7.2020 súd zistil, že otec žil s matkou maloletého ako s družkou od roku 2010 do roku 2013 v meste Třebíč v Českej republike. Počas ich vzťahu sa dňa XX.X.XXXX narodil maloletý B. X. a dňa XX.X.XXXX sa narodil maloletý R. A. - X.. V roku 2013, keď mal maloletý 5 mesiacov, tak so súhlasom matky odišiel otec s maloletým do Anglicka k svojej manželke, kde žili do februára 2020. Začiatkom februára 2020 sa vrátil s manželkou aj s maloletým do K. A. do rodinného domu jeho svokrovcov, ktorý v súčasnosti už vlastnicky patrí im, pretože im ho darovali. Tento dom im darovali minulého roku. Otec s manželkou v tom dome spolu všetko poprerábali a v súčasnosti tam aj bývajú. V dome majú 4 izby, kúpeľňu, WC. V súčasnosti má maloletý 8 rokov. Je žiakom 3. ročníka Základnej školy v K. W.. Rád chodí do školy a má tam aj veľa kamarátov. S otcom je doma rád. Býva spolu s otcom v dome. Majú doma sliepky, kačky. Zvieratká má veľmi rád. Maloletý volá otcovu manželku mama, lebo ju aj za svoju mamu považuje. Z výsluchu svedkyne M. X., manželky otca maloletého na pojednávaní dňa 17.7.2020 je zrejmé, že maloletý ju volá mama a biologickú matku oslovuje M.. Svedkyňa uviedla, že samozrejme rešpektuje matku maloletého. Pred maloletým sa o nej nikdy zle nevyjadruje, skôr naopak. Maloletého vedie k tomu, aby jej vždy odpísal, keď sa jej ozve na messenger. Matka s maloletým je v kontakte cez messenger, ale zdá sa jej, že jej neodpovedá on. Maloletý bol pri nej dňa 3.8.2020, kedy bol súd ohľadne maloletého Ladislava. Otec maloletého hneď odviezol späť na Slovensko. Matka si myslí, že má s maloletým normálny vzťah, rozumel im dobre, aj keď hovorili česky keď pri nej bol. Dostal od nej niekoľko darčiekov - na narodeniny a podobne. Maloletý mal plnú tašku a bol za darčeky rád. Matke sa nezdalo, že by maloletý u otca strádal. Pýtala sa ho, či chce ostať u nej, ale nič na to nepovedal. Matka si myslí, že tam niečo bude. Keď spolu volajú cez skype je vidno, že odpovedá váhavo. Manželka otca maloletého ho môže ovplyvňovať proti nej. Chcela by, aby súd zveril maloletého do jej starostlivosti. Súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, keď zobral do úvahy jeho osobnú starostlivosť o neho. Súd prihladol predovšetkým na názor maloletého, ktorý uviedol, že chce ostať pri otcovi a jeho manželke, ktorú volá mama. Zo správy opatrovníka zo dňa 17.7.2020, ktorá je uvedená vyššie vyplynulo, že otec má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť maloletého. Zároveň súd

6

5P/22/2020

zaviazal matku plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu, pretože má nízky príjem. Je potrebné uviesť, že otec na pojednávaní dňa 16.10.2020 uviedol, že aj keď v rozsudku bude uvedené, že matka má platiť výživu na maloletého, tak aj napriek tomu od nej nebude požadovať žiadnu sumu. Čo sa týka ďalšieho maloletého syna R., ktorého majú spolu s matkou maloletého prehlásil, že pokiaľ bude od neho matka potrebovať nejakú pomoc, tak je ochotný jej kedykoľvek vyjsť v ústrety.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd nevidel dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Vo Svidníku dňa 16. októbra 2020